

NAČAS

Kmenový měsíčník

4/07

Nejdražší koření
na světě

DUBEN
měsíc
trávy a deště

Jestřábí
šou

střelba

Súové str. 6

Nejdražší koření na světě

Ti, kdož byli na velikonoční Filipově Huti a sbírali korálky do růžence, plnili jeden den kratičky úkol. V okolí chaty měli najít a případně určit jednu jarní květinu.

Tou květinou nebylo nic jiného než šafrán neboli *Crocus* (latinský název, čti „krokus“).

Jistě podle fotografie poznáváte kytičku, kterou každé jaro můžete vidět na všech zahrádkách.

Nejsem ovšem sto určit jestli se jedná o vzácný šafrán Heuffelův nebo šafrán Tommasiniho, který je hojně pěstován na zahradách v různých barvách (bílá, žlutá, nachová ...) a snadno se množí (jak hlízami, tak semeny). Každopádně najít fialovou kytičku uprostřed pláně, která se ještě nevzpamatovala ze zimy, je moc fajn.

A když už ji neumím přesně určit, tak vám přináším alespoň zajímavost o jednom ze šafránů – latinským jménem *Crocus sativum*. Jedná se o šafrán, jehož blizny – ty žluté tyčky ve středu květu – se používají jako koření. Dovedete si představit, kolik květů je potřeba na naplnění jedné lžičky? Sakra moc. Na 1 gram tohoto koření potřebujete 200 květů této květinu. To je, co? Také to vysvětluje název tohoto článku a také jedno české přísloví, kdy o něčem vzácném říkáme, že je toho jako šafránu. No a to, že je drahý, jsem jednou také

zakusila. Pytlíček, ve kterém byla sotva čajová lžička koření, stál asi 50 Kč.

Původní domovina šafránu nebyla přes veškerou snahu dodnes odhalena. Pravděpodobně pochází z východního Středomoří, kde dodnes rostou jeho plně příbuzné druhy.

Původně se používal jako barvivo. Babylónští králové a perští panovníci nosili velmi módní, šafránově zbarvené boty. Ve starodávném Řecku si zase antické dámy barvily, tentokrát pro změnu svoje šaty. K získání módního tónu nepotřebovaly žádná kvanta šafránu. Jako barvivo je totiž tak vydatný, že pouhé dvě blizny šafránu krásně obarví až tři litry vody. Ve středověku se šafrán začal používat i jako koření. Koncem minulého století, se pro změnu zužitkoval především k výrobě různých léků, jako jsou šafránová tinktura, šafránový

sirup, žlutá oční voda a další. Má léčivé účinky (uklidňuje, podporuje trávení), ale vysoké dávky jsou škodlivé. O tom, že šafrán byl vždy tak vzácný svědčí i to, že se velmi často při prodeji falšoval.

Dnes se šafrán používá opět hlavně jako koření, a to do moučnicků, sušenek a likérů, do pokrmů z masa, zeleniny a rýže (hlavně ve Španělsku, na Kubě, v Mexiku, Asii i Africe. Trvale voní, má aromatickou nahořklou chuť.

Kateřina Fařová - Iyuškinwin (Trnka)

Zimní hosté

Každé ráno se chodím dívat na teploměr, který máme v kuchyni za oknem. No a nejinak tomu bylo jedno ráno koncem března. Kromě teploměru vidím za oknem vrcholky javorů, které nám rostou před domem. V tuto roční dobu jsou ještě holé bez listů. A tak mě okamžitě zarazilo, když jsem na větvích uviděla větší množství posedávajících ptáků. Velikosti byli asi jako špaček nebo kos, ale bylo na nich něco divného. Po delším zkoumání jsem zjistila, že na hlavě mají chocholku. Zalovila jsem v paměti po znalostech z gymnázia, tipla si jméno ptáka a pak už šup šup ke knihovně a zalistovat v atlase. Óóóó ano. Je to brkoslav severní.

Zbarvení tohoto ptáka je šedé, hlava trochu do hněda, ocas má žlutě olemovaný a křídla černá se žlutým a červeným lemováním. Domovem je mu severní Evropa, kde hnízdí v jehličnatých a březových lesích. Je-li na severu příliš tuhá zima, odlétají brkoslavové k jihu – to znamená k nám do střední Evropy. No a to byl případ i letošní zimy. U nás se chovají jako stromoví ptáci, na zem slétají jen aby se vykoupali (nevadí jim ani ledová tříšť v kalužích či rybnících). Tam, kde jsou ještě na stromech bobule, se zastavují k odpočinku a když je očešou, tak táhnou dál. Některá hejna jsou plachá, jiná nebojácná a přilétají do blízkosti lidských obydlí. V březnu pak odlétají zpět na sever.

Brkoslav ve Stochově – je dobře vidět chocholka

Zbarvení ocasu a křídel je nádherné

Tak to je brkoslav. Hejno jsem pozorovala ještě asi tři dny, vždy po ránu (tak po jedenácté se přesunuli někam jinam). Čtvrtý den již nepřilétli – zřejmě odcestovali na sever.

Kateřina Fařová - Iyuškinwin (Trnka)

DOKEZSKÉ LOMY

Začátek - jako každá výprava... Sešli jsme se na zastávce a já přišel jako obvykle později. Dodělával jsem svůj super štít a koule, neboť Luky psal v informacích něco, jakože by se mohl hodit, tak jsem zvědav. Alespoň jsem rád, že nejsem jediný. Terka se Šimonem měli také pěkné štíty a u Terky mě zaujal matroš štítu - masivní dřevotříška se železným madlem a zelenou barvou, jejíž odstín měl Šimon v průběhu výpravy na vlasech. Nastoupili jsme do autobusu a už tu byla první odchylka od ostatních výprav, Bára si vzala vskutku originální část výstroje na koulovačku, psa (jméno bohužel má hlava děravá už zapomněla :o). Dojeli jsme do Tuchlovic a další novinky a další pes, tentokrát jehož páníčkem byla Maki. Příjemným překvapením byla účast členů rodu Mačikala Mnáža, Páti a bratrů Kopřivových s vypečenými štíty s kukátkou a pytlím papírových koulí.

Sotva jsme se vykulili z autobusu, už celí vykulení pádíme na místo určení, známá louka, na které jsme se již párkrát setka-

li s mnoha kmeny, při námi pořádané akci Lesní běh, kde čekali Kladeňáci - Pěť a s Adélkou. Sotva jsme dorazili na místo určení (neodolám a nostalgicky si skáču na betonovém přemostění potoka), už z nás jsou znepřátelené národy Angličanů a Skotů. Na úvod jsme proti sobě zabitvili jako správní A. a S. . Poté nacvičujeme situaci, které se asi dnes nevyhneme a tou byl boj tváří v tvář. Tu se objevila výhoda štítů (odráží koule) a nevýhoda psů (berou koule). Následovaly velmi rychlé boje o vlajku s postupným upravováním pravidel, které ovšem nezvládly zastavit rychlé dobití vlajek, a tak se člověk ani nerozkoukal a vlajka byla fuč :o). Jako poslední ze sady bitev ,ve kterých se nakonec rozhodlo o celkovém vítězi války, byl opět boj o vlajku, ale vylepšený, zdánlivě zkrácený tak, že váleční průzkumníci přišli o místo, pač od jedné vlajky bylo vidět k druhé. Toto byly ty nejzáživnější a nejkrvavější boje a furt se běhalo k igelitce pro životy. Také se zde projevovalo strategické cítění generálů obou znepřátelených států. No, válka dopadla jako v dějinách a vyhrála Anglie, i když ne zcela jasně, protože Skotsko bylo také dost silné. Když jsme byli v tom lese, tak jsme toho využili a zahráli jsme si na Traperu a ozkoušeli jsme si, kdo je a kdo není neviditelný, či kdo jak umí využít přírodních překážek, či jen to, kdo si umí obléci oděv tlumených barev a kdo ne-e :o))). To už se chýlilo ke konci báječné výpravy, dole na louce se smažilo ještě ringo-maso a to byl závěr vydařeného dne, pač vše dopadlo tak, jak mělo a my dobíhaje autobus s čerstvými vzpomínkami na právě proběhlou výpravu se už těšíme na další krásně prožitě okamžiky s kamarády z našeho kmene.

Jaroslav Jonák - Wakišaka (Waki)

Festřábí Šou

Tak jsem si letos říkala, jakápak ta šou asi bude. Přípravy šly úplně mimo mě, takže jsem byla jen řadovým divákem. A tak jsem si výsledek mohla užít s patričním očekáváním každého čísla.

A musím říct, že moje chuť příjemně se pobavit, zasmát a shlédnout zajímavá vystoupení byla naplněna :o)

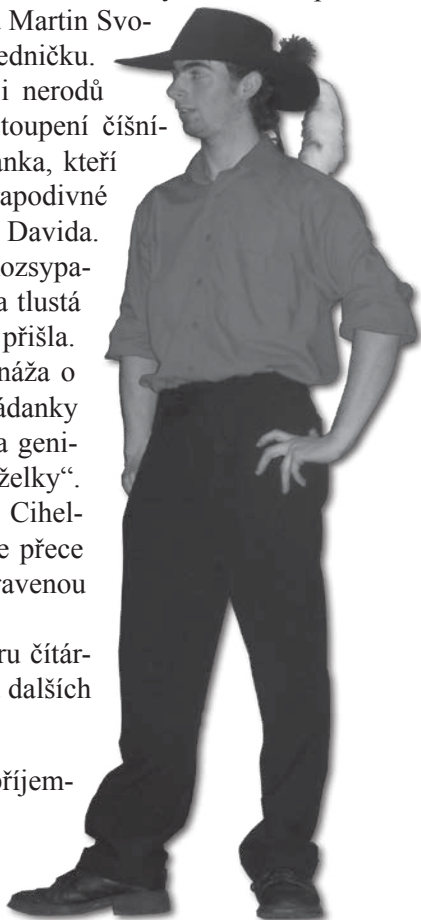
Šou se konala v sále ZŠ Tuchlovice (díky za zapůjčení :o)), kde je k dispozici nejmodernější technika, podium, židle atd. Ale co čert nechtěl – techniku ovládli zlí duchové a tak úvodní část byla lehkou improvizací, kterou ovšem uvaděči – David a Martin Svobodovi a šéfka Mája zvládli na jedničku. Po představení jednotlivých rodů i nerodů začala jednotlivá představení: Vystoupení číšníků Křížka, Terky, Šimona a Ukecánka, kteří nechali diváky ochutnávat své prapodivné lektvary. Balet v podání Verči a Davida.

Divadlo rodu Wapi Hapi – Rozsypaná pohádka o tom, jak líná a tlustá prasátka náhodou ke štěstí přišla.

Groteska rodu Mačikala mnáža o příhodách kovbojů v prérii. Hrané detektivní hádanky v podání velkých z kmene „O zločinné Róza a geniálním detektivovi“ a „O vraždě nemocné manželky“. No a nazávěr ještě vtípek „Růžence, Fialce a Cihelce“. Nakonec se zlomyslní duchové v technice přece jen umoudřili a shlédli jsme i prezentaci připravenou Bárrou a Maki.

Kromě samotných vystoupení byla v prostoru čítárny připravena výstava výrobků, fotek, kronik a dalších drobností, které se týkají kmenového života.

Všem organizátorům a účinkujícím díky za příjemné odpoledne.

Kateřina Faňová - Iyuškinwin (Trnka)

Súové

Súové (Sioux) jsou severoamerický indiánský národ, jehož příslušníci se v dřívějších dobách nazývali Očéthi Šakówiŋ, Sedm ohnišť. Sú je francouzskou zkomoleninou výrazu *Nadowe-is-iw-ug* (Malé zmiže), kterým je označovali jejich nepřátelé z kmene Odžibvejů.

UNITED SIOUX TRIBES

Sújská vlajka

Sújské kmeny

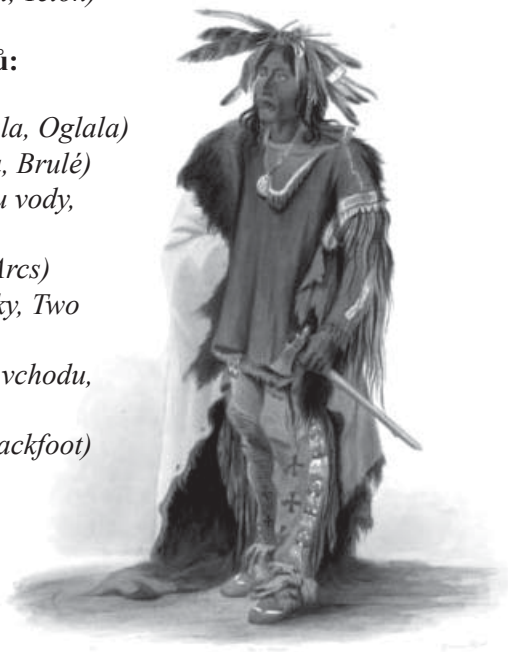
Očéthi Šakówiŋ tvoří sedm sújských kmenů:

- * **Mdewakantonové** (*Mdewakhanthunwan* = Vesnice u tajemného jezera, *Mdewakanton*)
- * **Wahpetonové** (*Wahpethunwan* = Vesnice v listí, *Wahpeton*)
- * **Wahpekutové** (*Wahpekhute* = Střelci v listí, *Wahpekute*)
- * **Sissetonové** (*Sisithunwan* = Vesnice, kde se jedí ryby, *Sisseton*)
- * **Janktonové** (*Ihankthunwan* = Vesnice na konci, *Yankton*)
- * **Janktonajové** (*Ihankthunwanna* = Malá vesnice na konci, *Yanktonai*)
- * **Tetonové** (*Tithunwan* = Vesnice na prérii, *Teton*)

Tetonové se dále dělí na sedm podkmenů:

- * **Oglalové** (*Oglála* = Roztroušení, *Ogallala*, *Oglala*)
- * **Sičanguové** (*Sičáhŋŋu* = Spálená stehna, *Brulé*)
- * **Mnikonžuové** (*Mnikhówožu* = Sázející u vody, *Miniconjou*, *Minneconjou*)
- * **Itazipčové** (*Itázipčho* = Bez luků, *Sans Arcs*)
- * **Oohenunpové** (*Oóhenuŋpa* = Dva kotlíky, *Two Kettles*)
- * **Hunkpapové** (*Húnkpaphá* = Tábořící u vchodu, *Hunkpapa*)
- * **Sihaspové** (*Sihásapa* = Černé nohy, *Blackfoot*)

Janktonský náčelník
(Karl Bodmer, 1833)

Lingvistické dělení

Dakotština a lakotština, jazyky Súů, patří do sújské jazykové skupiny, jejíž jméno bylo odvozeno právě od slova Sú. Dakotština se ještě člení na dvě nářečí – východní a západní. Z toho důvodu se můžeme setkat s dalším členěním sújského národa, tentokrát podle jazyka, jímž příslušníci jednotlivých kmenů hovoří:

- Východní Dakotové (Dakhóta = Spojenci), kteří sídlili v nynější Minnesotě. Patří k nim Mdewakantonové, Wahpetonové, Wahpekutové a Sissetonové

- Západní Dakotové (Dakhóta = Spojenci) obývali Pláně ve východní části dnešní Jižní Dakoty. Sem jsou řazeni Janktonové a Janktonajové

- Lakotové (Lakhóta = Spojenci) – jiný název pro Tetony, kteří v letech 1770-1877 kočovali po Velkých pláních západně od řeky Missouri na území současných států Jižní Dakota, Severní Dakota, Nebraska, Wyoming a Montana

Jazykově nejbližšími příbuznými Súů jsou Assiniboinové a Kamenní Indiáni, kteří se sami nazývají Nakhóta nebo Nakhóda. S nimi ovšem Súové žili v nepřátelství.

Současnost

Početně nejsilnější Lakotové jsou dnes usazeni v sedmi rezervacích v Jižní a Severní Dakotě, Montaně a kanadském Saskatchewanu. Dakotové jsou rozptýleni v drobných rezervacích v Minnesotě, Nebrasce, Jižní a Severní Dakotě, Montaně, Manitobě a Saskatchewanu.

Politická korektnost

Přestože slovo Sú přežívá v některých oficiálních názvech rezervací a kmenů a přestože je v neformálních situacích někteří Indiáni užívají, obecně se považují za politicky korektní pouze jména Lakota a Dakota.

*Z Wikipedie, otevřené encyklopedie
Martin Svoboda*

Bitva u Rosebudu

Bitva u Rosebudu byla střetnutím mezi armádou USA a válečníky indiánských kmenů Lakotů a Šajenů během Války o Černé hory. Bitva se uskutečnila dne 17. června 1876 v Montaně v USA. Vojáky vedl generál George Crook, Lakoty a Šajeny náčelník Splašený kůň.

Pozadí bitvy

V 70. letech 19. století bylo v Černých horách (anglicky Black Hills) objeveno zlato. Černé hory byly posvátným územím Lakotů a přestože se rozkládaly na území tzv. Velké Siouxske rezervace vytvořené v roce 1868 smlouvou z pevnosti Laramie, zamířily do nich stovky amerických zlatokopů, kteří začali budovat první osady na území Indiánů. Ti považovali proudy zlatokopů za porušení smlouvy a začalo docházet k prvním vzájemným střetům.

Americká vláda reagovala tak, že vybudovala několik menších rezervací a vyzvala Indiány, aby se do nich z prérií přemístili a uvolnili tak Černé hory novým osadníkům. Mnozí Indiáni se dobrovolně do rezervací stáhli, avšak lakotští náčelníci Sedící býk (Thátháŋka Íyotake) a Splašený kůň (Thašúnka Witkó) odmítli svá území opustit. Na jaře 1876 tisíce Indiánů z rezervací uprchly a připojily se k lidem Sedícího býka a Splašeného koně, kteří se chystali k tradičnímu letnímu lovu bizonů.

Američané na začátku léta vyslali tři vojenské oddíly, které měly obklíčit vzpurné Indiány a přimět je k tomu, aby se vzdali v rezervacích: generál Alfred Terry vyrazil z pevnosti Abraham Lincoln, plukovník John Gibbon z pevnosti

Ellis a generál George Crook z pevnosti Fetterman. A právě vojenský oddíl generála Crooka, který čítal 970 vojáků pěších i jízdy, 80 civilistů a okolo 260 zvěďů z kmenů Vraních Indiánů a Šošonů, narazil v oblasti řeky Powder na stopy velkého množství Lakotů a Šajenů.

Bitva a její význam

Následujícího dne (17. června), brzy ráno, dorazili vojáci k říčce Rosebud, kde Crook nařídil přestávku, aniž by tušil, že Lakotové a Šajeni, kterých bylo v této oblasti několik tisíc, o vojácích vědí. Splašený kůň rychle shromáždil okolo 1500 bojovníků a krátce po osmé hodině ráno na zaskočeného Crooka zaútočil.

Bitva samotná trvala asi šest hodin, Splašenému koni se neustálým manévrováním v obtížném terénu podařilo vojáky rozdrobit na množství navzájem odříznutých jednotek, které v hlubokém kaňonu a mezi strmými hřebeny

sváděly úporný boj muže proti muži. Několikrát během bitvy byli Lakotové a Šajeni blízko vítězství, avšak především obrovská statečnost Vraních Indiánů a Šošonů, kteří tradičně doprovázeli americké vojáky proti Lakotům jako stopaři, zabránila porážce Crookových vojáků. Odvaha doprovázela toho dne i Indiány na druhé straně. Bitva je známa statečností čejenské dívky, která poté, co byl zastřelen kůň pod jejím bratrem, k němu okamžitě přispěchala na svém koni a odvezla bratra do bezpečí aniž by dbala o zuřivou střelbu kolem.

Vojáci byli zaskočeni nejen počtem lakotských a šajenských bojovníků, ale především zuřivostí s jakou pokračovali v boji i přes narůstající počet ztrát. Několikahodinová bitva se mezi americkou armádou a Indiány dosud ještě nikdy neodehrála. Crook se začal domnívat, že Indiáni bojují tak urputně kvůli tomu, že někde poblíž mají svou vesnici. Vyslal proto skupinu vojáků, aby tuto vesnici našla. Nic takového však vojáci nenašli, a protože stopaři Šošonů a Vraních Indiánů odmítli pokračovat do úzkých

údolí v obavě z léčky, stáhl Crook vojáky zpět. Když odpoledne tato část vojáků znovu dorazila na bojiště, Lakotové a Šajeni se stáhli do své vesnice, která skutečně nebyla daleko. Ani Crook nehodlal pokračovat v boji a následujícího rána se jeho vojáci vydali na ústup zpět, k základně Goose Creek ve Wyomingu.

Přestože ztráty byly na obou stranách zhruba stejné a zároveň nijak vysoké (28 mrtvých a 56 raněných vojáků, 36 mrtvých a 63 raněných Indiánů), měla bitva především strategický význam, a to v neprospěch armády USA. Odražením Crooka Indiáni zabránili jak ve spojení jeho jednotek s vojáky 7.kavalerie vedené podplukovníkem Custerem směrem k Little Big Hornu, tak alespoň ve varování Custeru. Současně se poprvé v historii podařilo Lakotům a Šajenům sjednotit se proti americkým vojákům a disciplinovaně čelit silnému protivníkovvi. Psychologická výhoda byla po bitvě u Rosebudu na straně Indiánů a projevit se měla jen o několik dní později v bitvě u Little Big Hornu.

Z Wikipedie, otevřené encyklopedie

Martin Svoboda

Bitva u Little Big Hornu

U řeky Little Bighorn v Montaně se 25. června 1876 střetly oddíly jezdeckta USA a bojovníci prérijních indiánů. Jezdectvo USA vedl generál George Armstrong Custer. Prérijní indiáni, především Siouxové, Arapahové a Šajenové, obklíčili Custeru a jeho vojáky a následně je do posledního muže zničili. Tyto kmeny vedl hlavní náčelník Tetonských Siouxů Sedící býk.

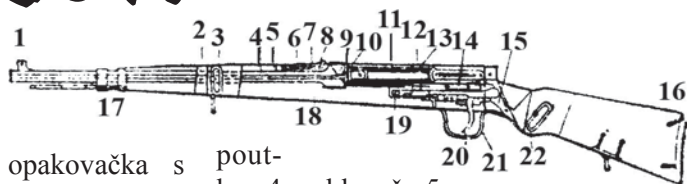

LEXIKON pro Woodcraftery

Malorážka a vzduchovka

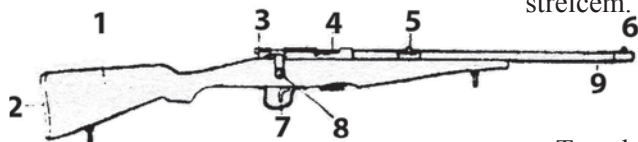
Malorážka 56 je opakovačka s výměnným zásobníkem, umístěným ve střední části pažby. Zásobník je na pět nábojů v řadě nad sebou. Při výstřelu je zbraň uzamčena dvěma uzamykajícími ozuby, z nichž jeden je na válcovité části kliky a druhý tvoří tělo kliky, zapadající do vybrání v pouzdře závěru. Přesně lze touto zbraní střílet do dálky sto metrů. Ráže malorážky 56 je 5,6 mm, váha 2,7 kilogramu (s vojenskou pažbou 3,5—4 kg). Délka 1030 mm, počáteční rychlost střely 350 m za vteřinu, největší délka střelby 800 metrů, ohrožený prostor je 1200 metrů.

Text k obrázku: Malorážka vz. 56:

poutko, 4, - hlaveň, 5.
- nadpažbí, 6. - klapka hledí, 7. - základna hledí, 8. - stavítko hledí, 9. - pístní kroužek, 10. - píst, 11. - pietní zpruha, 12. - vzduchový válec, 13. - pouzdro, 14. - spoušťová páka, 15. - napínací páka, 16. - bodka, 17. - horní objímka, 18. - pažba, 19. - tablo vzduchového válce, 20. - spoušť, 21. - lučik, 22. - střední poutko.

Střeleckému umění se může naučit každý, i když někdo zvládne střelbu rychleji a někdo pomaleji. Pro někoho bude třeba více vůle, vytrvalosti a trpělivosti, ale všichni si musí osvojit určité zásady, bez kterých nelze být dobrým střelcem.

1. - pažba, 2. - botka, 3. - pojistka, 4. - závěr, 5. - hledí, 6. - muška, 7. - spoušť, 8. - klika, 9. - hlaveň.

Vzduchovka 47 má ráži 4,15 milimetrů, váží 4 kg, počáteční rychlost broku je 125 metrů za vteřinu a největší dolet broku 230 metrů. Hlavní části vzduchovky jsou: hlaveň, mířidla, pouzdro závěru, závěr s ústrojím, spoušťadlo, pažba, nadpažbí a kování.

Text k obrázku: Vzduchovka vz. 47:

1. - muška, 2. - dolní objímka, 3. - boční

Bezpečnost především!!!

Tato dvě slova si stále opakujeme před každou střelbou, před každým závodem a vždycky, jak jen vezmeme zbraň do ruky. Proto jsme je také dali do úvodu, kdy se teprve začínáme seznamovat se zbraněmi. Nikdy nepodceňujte účinky zbraní. Proto jsme také uvedli vzdálenost ohroženého prostoru u malorážky a dolet broku u vzduchovky. V těchto vzdálenostech musí být prostor bezpečně vyklizen a musí být také zajištěno, aby během střelby do prostoru nikdo nevstročil.

Jak zacházet se zbraní

1. Nikdy nemíříme žertem na člověka - i když je zbraň prázdná. Právě s „prázdnými“ zbraněmi bylo způsobeno nejvíce neštěstí.

2. S každou zbraní zacházíme, jako by byla nabitá, vyvarujeme se tím nejméně překvapení!

3. Nikdy nedáváme nabitou zbraň z ruky - než ji někomu půjčíme, podíváme se, zda je prázdná!

4. Bez dovolení nebereme cizí zbraň do ruky!

5. Musíme-li tak učinit, ihned se přesvědčíme, zda je prázdná - hlaveň při tom musí směřovat do prostoru, kde nemůže být způsobena škoda!

6. Před střelbou se přesvědčíme, zda je hlaveň čistá, aby nedošlo k ucpaní hlavně a poškození (vydutí) nebo vyřazení zbraně.

7. Odložíme-li zbraň, ihned uzavřeme pojistku - u zlomovacích vzduchovek sklopíme hlaveň a vyjmeme střelu!

8. Z malorážky střílíme jen na schválené střelnici. Ze vzduchovky jen na místě k tomu určeném. Před střelbou se přesvědčíme, zda neohrožujeme okolí — vzduchovka dostřelí až na 260 metrů.

9. Při tréninku posloucháme na slovo svého vedoucího, který ručí za naši bezpečnost a za bezpečnost okolí.

10. Nikdy nestřílíme sami — ani na střelnici — bez dozoru dospělé osoby - nikdy nestřílíme na drobné ptactvo, a vždy upozorníme na každého, kdo by porušoval uvedené bezpečnostní zásady.

Zásady chování na střelnici

a) Na střelnici nosíme zbraň s hlavní směřující vzhůru,

b) zbraně nabíjíme jen na určeném místě nebo na stanovišti, přičemž hlaveň směřuje do stanoveného směru,

c) zbraň můžeme nabít jen na povel řídicího střelby. Je-li zastavena palba, musíme zbraň zajistit. Měníme-li polohu, musíme otevřít závěr a vyjmout náboj.

Polohy ke střelbě

V leže bez opory. Když chceme zaujmout polohu pro střelbu vleže, uděláme čtvrtobrat vpravo, bez přísunu levé nohy vykročíme pravou nohou vpřed poněkud vpravo; skloníme vzduchovku (malorážku) ústím k cíli natáhneme levou ruku vpřed klekneme na levé koleno. Pak položíme levou ruku na zem, opíráme se postupně o levou ruku a loket levé paže a lehneme si na levý bok. Současně rychle vysuneme vzduchovku (malorážku) vpřed, položíme ji na dlaň levé ruky a spustíme pažbu na zem. Pak nabíjíme.

jakmile ukončíme nabíjení, položíme se naplocho na zem, roztáhneme mírně nohy — špičky od sebe a opřeme oba lokty o zem. Polohu si prověříme a dbáme, aby hrudní koš byl uvolněn a abychom mohli volně dýchat. Překontrolujeme, ležíme-li správně k cíli. Polohu nikdy neopravujeme posunem paží, ale posunem těla.

Střelba **vleže s oporou** je snadnější. Opora nám musí zabezpečit výhodnou polohu ke střelbě.

Vzduchovka (malorážka) se klade předkem pažby přímo na oporu, přičemž se hlaviště pažby přidržuje k pravému rameni ze spodu levou rukou. Na tvrdé opoře si podkládáme pod zbraň měkkou podložku (svinutý plášť, příkrývka apod.). Při střelbě s oporou je možné položit vzduchovku místo na oporu na dlaň levé ruky, která je položena na opoře.

Při zaujímání polohy ke **střelbě v kleče** nadhodíme vzduchovku (malorážku) Ústím k cíli, zachytíme ji levou rukou pod hledím; zároveň uděláme pravou nohou krok zpět, klekneme na pravé koleno a sedneme si na patu; předloktí levé paže položíme na stehno levé nohy, pravou rukou uchopíme kliku závěru, nabijíme vzduchovku (malorážku) a postavíme hledí.

Holeň levé nohy držíme podle možnosti kolmo. Stehna pravé a levé nohy mají přitom úhel o něco menší než pravý.

Při přilícení v kleče opřeme levý loket o měkkou část nohy, nebo jej podle tělesné konstrukce trochu spustíme na koleno. Loket pravé ruky zdviháme do výše ramene a zasadíme pažbu do ramene.

Zamíření, vystřelení, přerušení a zastavení palby je stejné jako vleže.

Poloha ke střelbě **vstoje** pro střelbu je nejobtížnější polohou s ohledem na výkon, při této poloze jsme mírně rozkročeni a váhu těla rovnoměrně rozložíme na obě nohy. Levou rukou podpíráme zbraň zataženými prsty a loket je opřen o hrud'. Výšku zbraně regulujeme sevřením nebo rozevřením prstů levé ruky. Palec podpírá pušku na lučičku a ostatními prsty na předpažbí (u malorážky těsně Před zásobníkem). Pravý loket je při tom zdvižen do výše ramene a ruka objímá krk pažby.

Technika střelby

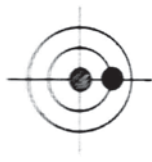
K vystřelení je třeba nastavit hledí vzduchovky na příslušnou vzdálenost, přilícit, zamířit a spustit.

Přilícení. Při přilícení zasadíme pažbu pevně do ramene, aniž Pouštíme cíl ze zřetelle, současně skloníme hlavu poněkud k

hlavišti pažby, krk přitom nenapínáme ani nevytahujeme. Levou paži posuneme pod vzduchovku (malorážku). uchopíme ji do dlaně a podepřeme loktem (předloktím) levé paže asi ve výši hledí. Pravou rukou obejmeme bez násilí

CHYBA PŘI ZAMÍŘENÍ:

ZÁSAH:

krk pažby a ukazováček vložíme ohbími kloubu mezi prvním a druhým článkem na spoušť,

Zamíření. Při zamíření zatajíme při přirozeném výdechu dech, zamhouříme levé oko a pravým se díváme zářezem hledí na mušku tak, aby muška byla ve stejné výšce se záměrnými hranami na hledí, Tomu říkáme rovná muška.

S takto spravenými mířidly (rovnou muškou) zamíříme na záměrný bod a zároveň tiskneme spoušť.

Před výstřelem míříme 8—10 vteřin. Asi po 12 vteřinách míření se snižuje zraková ostrost, muška, terč i zářez se stávají stále méně jasné. Nejlepší je nemířit dlouho, ale raději několikrát přilícit, aniž vystřelíme.

Spouštění. správné spouštění má podstatný vliv na výsledek střelby, Při spouštění musí tlak prstu směřovat přímo dozadu, Musíme postupně zvětšovat tlak na jazýček spouště v době, kdy se vrchol rovné mušky shoduje se záměrným bodem. Jestliže se při zamíření muška odchýlí od záměrného bodu, opravíme zamíření, aniž zesílíme, nebo zeslabíme tlak na spoušti. Jakmile se rovná muška opět kryje se záměrným bodem, zesílíme tlak na spoušť. Při spuštění se nemusíme znepokojovat lehkým kolísáním rovné mušky u záměrného bodu; snažíme-li se spustit právě v okamžiku, kdy se rovná muška kryje se záměrným bodem, pak zpravidla strhneme spoušť a nepřesně střílíme. Jestliže při spouštění již nemůžeme dále zatajovat dech, nezeslabujeme ani nezesilujeme tlak prstu na jazýček spouště, vdechneme, normálně vydechneme, znovu zatajíme dech a pokračujeme v tlaku na jazýček spouště.

Po výstřelu opakujeme, tzn. že dáme vzduchovku (malorážku) do polohy pro nabíjení a nabíjíme.

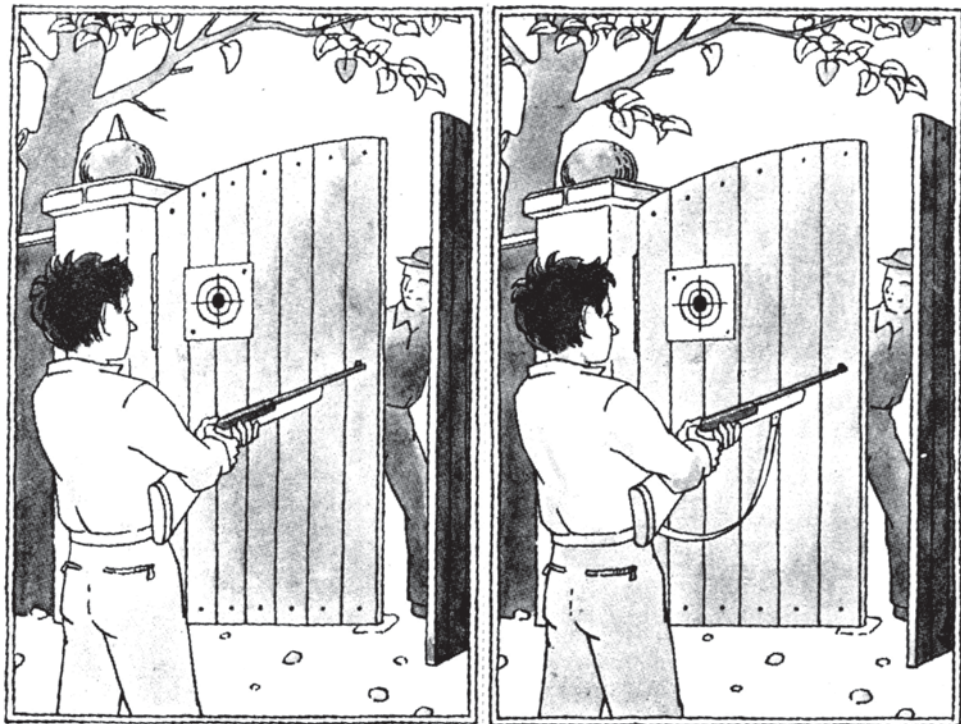
Při novém nabíjení musí levá ruka pevně držet pušku, aniž změní polohu na pažbě, levý loket se nesmí pohnout z místa, kde byl při prvním výstřelu.

z časopisu Pionýrská stezka (1972)

Martin Svoboda

LUŠTĚNKY

pět rozdílů

Malíř Mirek Barnák se na těchto obrázcích dopustil zásadních chyb. Odhalit je, bude vaším prvním úkolem. Druhým úkolem je zjistit pět rozdílů na každé dvojici obrázků.

Správnou odpověď si můžete ověřit u mě. Martin

Pokud by jste chtěli něco na našem Načase změnit či upravit, nebo jestli by jste zde chtěli nechat otisknout nějaký váš článek.

Napište redaktorům Načasu.

Martin Svoboda: martiran@seznam.cz

Ivana Jonáková (Pípna): stenatkohaf@seznam.cz

KALENDÁŘKO na květen

výkend 4.5. až 8.5.2007 Vandr do Orlických hor

Další letošní vandr se bude týkat jen Vás starších (míněno tak od 11ti do 100. let), neb miníme trochu pochodit po Orlických horách a ne dva dny, ale doufejme až do úterý. Navštívíme Náchod, mrkneme se na naše opevnění z období před druhou světovou válkou. Navštívíme dělostřeleckou tvrz Dobrošov, když to klepne i srub Březinka a mnoho dalšího.

sobota 12.5.2007 velká HRA – „Starou Prahou“

Pro vás, kteří jste se snad ještě této akce nikdy neúčastnili, můžu vzhledem k tomu že se jedná o akci kterou v Praze tradičně pořádá náš spřátelený kmen Ďapáč klidně říct, že to bude zase SUPER akce. Kdo již nějakou Starou Prahu zažil ví a Vy ostatní si ji určitě nenechte ujít, protože to rozhodně stojí za to. Zahrajete si, zasoutěžíte, poznáte lidičky z jiných kmenů, projdete se Prahou, poznáte spoustu jejich tajemství a mnoho se o ní dozvíte.

pondělí 14.5.2007 Drátování

Vyzkoušíte si základní prvky drátování – omotat drátem můžete lahev, hrnček či jinou nádobu, kterou si donesete (například starý sádelník). Kromě této drsnější práce si můžete omotat jemným drátem kamínek, který může sloužit jako šperk.

víkend 18.5.2007 až 20.5.2007 Lesní běh 2007

Tento termín je vyhrazen pro tradiční znalostní soutěž pořádanou našim kmenem pro celou Ligu lesní moudrosti. Takže zde budete mít opět možnost změřit své síly s lidičkami z ostatních kmenů. Navíc jestli vše klapne, bude možná letos tato akce spojena se setkáním Malé lóže, tak uvidíme. V jednání je v současné době několik variant, tak nám držte palce.

pondělí 21.5.2007 Drhání

Na přetřes přijdou základní drhací uzly, které můžete využít při výrobě různých doplňků – závěsy na květináče, šperky, omotání lahví apod. Pokud chcete použít speciální materiály (sisal a jiné), tak ty si přineste. V klubovně budou k dispozici lněné provázky. Ukazovat nám to bude Jana Skukáčová

pondělí 29.5.2007 Malba na hedvábí

Malování na hedvábí je moc super technika. Můžete si vytvořit šálku, šátek, kravatu apod. Bílý (nenamalovaný) kus hedvábí si buď přineste vlastní, nebo si je bude možno zakoupit přímo v klubovně (nejdražší je asi kravata – cca 80 Kč, šálka, či šátek asi 50,- Kč). Pokud můžete, tak si daný kus objednejte předem. Stačí v klubovně se napsat na dveře, nebo na emailu katkafauova@volny.cz

Více informací najdete na stankach kmene: www.jestrabiinfo.wz.cz